

MOBITA SI-AT

Čezmejna karierna orientacija

11.2023-10.2026

Interreg

Sofinancira
EVROPSKA UNIJA
Kofinanziert von
der EUROPÄISCHEN UNION

Slovenija – Österreich

Mobita SI-AT

UVOD

Na podlagi opravljene raziskave smo ugotovili, da si učenci in strokovnjaki na področju karierne orientacije v Sloveniji in Avstriji želijo več priložnosti za raziskovanje svojih interesov, razvoj svojih veščin ter več praktičnih izkušenj. Na podlagi ugotovitev raziskave smo v okviru projekta Mobita SI-AT razvili in pilotno izvajali inovativni model karierne orientacije, vključno z digitalnim in v veliki meri avtomatiziranim postopkom ocenjevanja.

Cilji projekta

Za otroke in mlade je cilj modela približati karierno orientacijo že v zgodnjem obdobju ter jo narediti praktično in dostopno. Model raziskovanje interesov in talentov povezuje s praktičnim spoznavanjem različnih poklicev in področij. Mobilna zasnova omogoča izvajanje aktivnosti neposredno na šolah, zato je karierna orientacija dostopnejša tudi učencem zunaj večjih urbanih središč.

Ker so strokovni delavci na področju karierne orientacije v Sloveniji in Avstriji izrazili potrebo po več možnostih usposabljanja ter krepitvi znanja in kompetenc, smo v okviru projekta zagotovili usposabljanja v programskem območju za izvajanje novega modela karierne orientacije.

Strokovnjaki so poudarili tudi potrebo po tesnejšem sodelovanju med izvajalci karierne orientacije in strokovnimi delavci v šolah. Zato smo spodbudili razvoj in vzpostavitev nove čezmejne Avstrije.

delovne skupine, namenjene sodelovanju, izmenjavi izkušenj in dobrih praks med deležniki na področju karierne orientacije iz Slovenije in

Partnerji projekta Mobita SI-AT:

- Berufsförderungsinstitut Burgenland (BFI) vodilni partner
- Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti PRIZMA
- Wirtschaftskammer Steiermark
- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS)

Trajanje projekta:

november 2023 - oktober 2026

Skupna vrednost projekta:

1.326.164,36 EUR

Vir financiranja:

Interreg Slovenija-Avstrija 2021-2027

KAJ SMO RAZVILI

Mobita stations

V skladu z našimi cilji smo razvili koncept Mobita procesa, ki smo ga prilagodili regionalnim potrebam in razmeram v Sloveniji in Avstriji. Tako so nastale tri različice mobilnega modela karijerne orientacije, ki odgovarjajo potrebam učencev, strokovnjakov in podjetij. Vsem trem različicam je skupno, da gre za mobilni sistem, kar pomeni, da ekipa pride v šolo z vso potrebno opremo.

MISSION:TALENTE

9-10 LET

Delavnica:

- otrokom pomaga prepoznati lastne interese.
- omogoča otrokom, da razmišljajo o svojih sposobnostih.
- otrokom pomaga spoznavati in poimenovati različne poklice. Otrokom pomaga razmisliti o pomembnosti dela.

Praktične postaje:

- Digitalno in ustvarjalnost
- Komunikacija
- Zdravje, medicina in znanost
- Kmetijstvo in tehnologija

Psihološko testiranje:

- Splošni interesi
- Splošna samoučinkovitost
- Zanimanje za posamezno področje
- Akademsko
- samopodoba

Povratne informacije

Starši prejmejo povratne informacije o rezultatih psiholoških testiranj svojih otrok.

Učitelji prejmejo povratne informacije o rezultatih psiholoških testiranj za razred.

MOBITA

11-13 LET

Delavnica:

- učencem nudi smernice za njihovo izobraževalno pot
- jih že v zgodnji fazi pripravlja na zahteve prihodnjega trga dela
- omogoča učencem, da prepoznajo, razumejo in razvijejo svoje sposobnosti.

Praktične postaje:

- Koordinacija oko-roka
- Fina motorika, ročne spretnosti,
- Vidno-prostorske spretnosti in senzomotorična prilagoditev
- Kratkoročni pomin
- Reakcijski čas

Psihološko testiranje:

- Splošni interesi
- Splošna samoučinkovitost
- Zanimanje za posamezno področje
- Akademsko
- samopodoba

Povratne informacije

Učenci prejmejo povratne informacije o svojih rezultatih iz psiholoških testov in praktičnih postaj.

TALENTARIJ

13-15 LET

Delavnica:

- učencem nudi smernice za njihovo izobraževalno pot
- jih že v zgodnji fazi pripravlja na zahteve prihodnjega trga dela
- omogoča učencem, da prepoznajo, razumejo in razvijejo svoje lastne spretnosti, sposobnosti in interese.

Praktične postaje:

- Koordinacija oko-roka
- Fina motorika, ročne spretnosti,
- Vidno-prostorske spretnosti in senzomotorična prilagoditev
- Kratkoročni spomin
- Reakcijski čas

Psihološko testiranje:

- Splošni interesi
- Splošna samoučinkovitost
- Zanimanje za posamezno področje
- Akademsko
- samopodoba

Povratne informacije

Učenci in starši prejmejo povratne informacije o rezultatih iz psiholoških testov in praktičnih postaj.

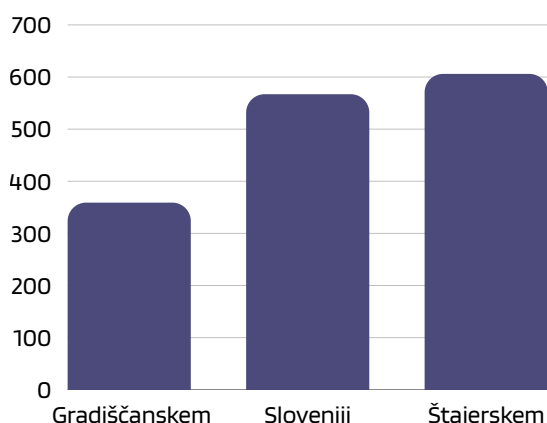
Šolski svetovalci prejmejo povratne informacije o rezultatih psiholoških testov po posameznih razredih.

PILOTNI OBISKI

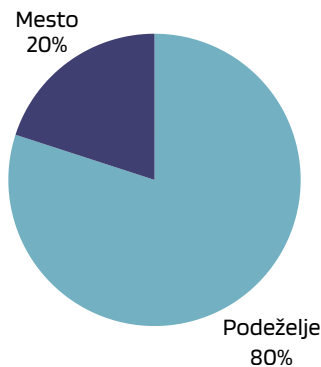
Vključeni učenci

Pilotni projekti za koncepte Mobita so bili izvedeni v vseh regijah projekta, kar je ponudilo pomembno priložnost za preizkušanje in izpopolnjevanje formatov programa v dejanskih izobraževalnih pogojih. Ti pilotni projekti so vključevali Mission:Talente na avstrijskem Štajerskem, Mobita na Gradiščanskem in Talentarij v Sloveniji, s čimer je bil ustvarjen medregionalni okvir, v katerem je bilo mogoče obravnavati različne izobraževalne kontekste, hkrati pa ohraniti skupni poudarek na razvoju talentov, orientaciji in sodelovanju.

Skupaj je bilo opravljenih 83 pilotnih obiskov v 50 šolah, kar je omogočilo, da je pobuda dosegla 1594 otrok in mladostnikov. Ta obseg izvajanja kaže ne le na visoko raven organizacijske usklajenosti, temveč tudi na močno zanimanje šol za pristope, ki povezujejo izobraževalni razvoj z vprašanji talentov, ambicij in prihodnjih poti. Slika 1 prikazuje regionalno porazdelitev sodelujočih učencev in ponuja vizualni pregled dosega projekta v vseh treh območjih izvajanja.

Slika 1: Porazdelitev vključenih učencev (N = 1594) po vseh treh regijah

Slika 2

Prikazana je porazdelitev obiskanih šol (N = 50) po vseh treh regijah, pri čemer so šole razdeljene na podeželska in mestna območja.

Podeželje v primerjavi z mestom

Slika 2 poudarja še eno ključno dimenzijo pilotne faze: porazdelitev obiskov med podeželskimi in mestnimi regijami. Ta primerjava je še posebej pomembna glede na ambicijo projekta, da ustvari dostopne in prenosljive formate, ki niso omejeni na mesta. Tudi starostna struktura udeležencev odraža širok izobraževalni obseg programa. Med vključenimi učenci jih je bilo 606 starih 8–10 let, 359 starih 11–13 let in 567 starih 13–15 let. Ti podatki skupaj poudarjajo prilagodljivost konceptov Mobita in kažejo, da je pilotna faza prinesla dragocene ugotovitve za prihodnje širjenje, regionalni prenos in nadaljnje sodelovanje med izobraževanjem, karierno orientacijo in prakso ozaveščanja.

1 532 VKLJUČENIH UČENCEV

VLOGA UČITELJEV IN STARŠEV PRI KARIERNI ORIENTACIJI

V okviru projekta Mobita SI-AT so bili tako učitelji kot starši aktivno vključeni v razvoj in pilotno izvajanje dejavnosti karierne orientacije. Organizirane so bile namenske delavnice za predstavitev ciljev projekta, uvedbo inovativnih pristopov h karierni orientaciji ter razpravo o aktualnih razvojnih trendih na področju izobraževanja, veščin in poklicev prihodnosti. Te delavnice so ponujale priložnosti za izmenjavo informacij, razpravo in povratne informacije. Poleg tega so bile z vprašalniki sistematično zbrane izkušnje in mnenja udeležencev. Povratne informacije, prejete tako od učiteljev kot od staršev, so bile izredno pozitivne. Udeleženci so še posebej cenili praktično usmerjenost dejavnosti, metode prilagojene starosti, ter osredotočenost projekta na pomoč mladim pri zgodnjem odkrivanju njihovih prednosti, talentov in poklicnih interesov.

Delavnica za učitelje

Učitelji so izrazili potrebo po več praktičnih delavnicah, dnevih raziskovanja poklicev, obiskih podjetij in interaktivnih učnih priložnostih, ki učencem omogočajo neposredno spoznavanje različnih poklicev ter raziskovanje lastnih interesov in sposobnosti. Izkušnje, pridobljene v okviru projekta Mobita SI-AT, tako potrjujejo ugotovitve analize potreb projekta: karierna orientacija je najučinkovitejša, kadar je izkustvena, interaktivna in tesno povezana z realnostjo delovnega življenja.

Delavnica za starše

Starši so izrazili močno zanimanje za dostopne in aktualne informacije o izobraževalnih možnostih, v prihodnost usmerjenih poklicih ter veščinah, potrebnih v hitro spreminjajočem se svetu dela. Prav tako so pozdravili nasvete o tem, kako lahko učinkovito podpirajo svoje otroke skozi celoten proces karierne orientacije.

Te ugotovitve poudarjajo, kako pomembno je, da starše obravnavamo ne le kot vplivne osebe, ampak tudi kot samostojno ciljno skupino za storitve karierne orientacije. Boljše informacije in večja vključenost staršev lahko znatno izboljšata podporo, ki je na voljo mladim med procesi odločanja o izobraževanju in poklicni poti.

Zaključek

Izkušnje, pridobljene v okviru projekta Mobita SI-AT, poudarjajo, da uspešna karierna orientacija zahteva celosten pristop, ki vključuje ne le mlade same, temveč tudi ključne odrasle, ki nanje vplivajo in jih podpirajo. Dobro obveščeni in aktivno vključeni učitelji ter starši so ključni partnerji pri pomoči mladim pri prepoznavanju njihovih prednosti, raziskovanju poklicnih možnosti in sprejemanju premišljenih izobraževalnih odločitev.

Projekt je pokazal, da lahko praktična, na izkušnjah temelječa karierna orientacija v kombinaciji z aktivnim vključevanjem staršev in učiteljev znatno okrepi učinkovitost storitev karierne orientacije. Te ugotovitve zagotavljajo dragocene smernice za prihodnji razvoj vključujočih, trajnostnih in na učenca osredotočenih sistemov karierne orientacije.

POVRATNE INFORMACIJE

Rezultati evalvacije kažejo, da se koncept Mobita SI-AT za mobilno karierno orientacijo lahko uspešno prilagodi različnim regionalnim in izobraževalnim kontekstom, pri čemer ohranja svoje temeljne cilje in dosega dosledno pozitivne rezultate. Čeprav je bil izveden v treh regionalnih prilagoditvah – Talentarij v Sloveniji, Mission:Talente na Štajerskem (Avstrija) in Mobita na Gradiščanskem (Avstrija) –, so vse tri izvedbe pokazale izjemno podobne vzorce zadovoljstva udeležencev in zaznane izobraževalne vrednosti.

Učenci

V vseh treh izvedbah so se učenci še posebej pozitivno odzvali na praktično in interaktivno naravo dejavnosti. V okviru programa Talentarij so praktične postaje prejele visoko povprečno oceno (povprečna ocena: 4,35 od 5,00), učenci pa so izrazili tudi močno zanimanje za prejemanje osebnih povratnih informacij o svojih interesih in sposobnostih (povprečna ocena: 4,41 od 5,00). Program »Mission:Talente« je dosegel izjemno visoko raven zavzetosti, saj je 95,3 % učencev poročalo, da jim je delavnica bila všeč, 92,3 % pa se je veselilo sodelovanja. Podobno je v gradiščanski izvedbi programa Mobita 89 % učencev praktične dejavnosti ocenilo kot »zelo dobre« ali »dobre«. Kljub razlikam v ocenjevalnih instrumentih ugotovitev dosledno kažejo, da je izkustveno učenje eden najmočnejših elementov koncepta Mobita SI-AT.

Pedagoški strokovnjaki

Povratne informacije strokovnjakov so bile enako dosledne. Učitelji in šolski svetovalci v vseh treh regionalnih izvedbah so poudarili visoko kakovost organizacije, prednosti izvajanja programa neposredno v šolah ter njegov prispevek h karierni orientaciji.

V Talentariju so vsi šolski svetovalci podelili najvišje možne ocene za organizacijo, uporabnost in jasnost posameznih poročil, medtem ko so 3 od 4 navedli, da bi program priporočili drugim šolam.

V »Mission:Talente« so vsi anketiranci izvajanje v okviru šole ocenili kot veliko prednost, dve tretjini pa sta izrazili potrebo po dodatnih praktičnih možnostih in virih za karierno orientacijo. Tudi učitelji na Gradiščanskem so program opisali kot »pozitivno obogatitev« karierne orientacije in navedli, da »bi se program vsekakor moral nadaljevati«.

Starši

Tudi pri zbranih povratnih informacijah staršev so se pokazali podobni vtisi. Starši so tako na Gradiščanskem kot v Slovenijizelo cenili karierno orientacijo, ki poteka neposredno v šolah in priložnost, da so njihovi otroci lahko spoznavali poklice prek praktičnih dejavnosti. Pri »Talentariju« je 92,9 % staršev navedlo, da bi aktivnosti priporočili drugim družinam, medtem ko je 78,6 % že uporabilo individualno poročilo za pogovor z otrokom o izobraževalnih in kariernih priložnostih.

Starši, ki so sodelovali v izvajanju na Gradiščanskem, so prav tako poudarili pomen uvajanja karierne orientacije v zgodnjem otroštvu in cenili, da so otroci lahko prek praktičnih dejavnosti pridobili informacije ter aktivno spoznavali različne poklice.

PRIHODNOST

Prihodnost Mobite leži v njegovi sposobnosti, da karierno orientacijo naredi dostopnejšo, bolj praktično in navdihujočo za mlade. Mobita SI-AT je že pokazala, da odkrivanje lastnih talentov ni nujno abstraktno, težko ali omejeno na tradicionalno svetovanje. Prek interaktivnih postaj, praktičnih nalog in mobilnega pristopa lahko učenci na zabaven in privlačen način raziskujejo svoje sposobnosti. Namesto da bi mlade le spraševali, kaj bi radi postali, jim Mobita pomaga izkusiti, v čem so dobri, kaj jih zanima in kam jih lahko pripelje njihov potencial. S tem postane karierna orientacija konkretnjša, bolj motivirajoča in bližja resničnemu svetu dela.

V prihodnosti lahko Mobita vpliva tudi na druge projekte karierne orientacije. Njena vrednost ni le v samem testiranju, temveč v ideji, ki stoji za njim: karierna orientacija mora biti praktična, objektivna, vključujoča in povezana s potrebami trga dela prihodnosti. Drugi projekti lahko nadgradijo ta pristop s kombinacijo praktičnih izkušenj, digitalnih orodij, sodelovanja med šolami in podjetji ter strukturiranih povratnih informacij za učence, starše, učitelje in svetovalce. Na ta način lahko Mobita postane primer, kako se karierna orientacija lahko premakne iz teorije v prakso.

Obstaja tudi velik potencial za nadaljnji razvoj. Model bi bilo mogoče prilagoditi različnim starostnim skupinam, vključno s starejšimi učenci, študenti, mladimi odraslimi, iskalci zaposlitve ali celo odraslimi, ki razmišljajo o spremembi karierne poti.

V skladu s spremembami na trgu dela bi se lahko dodale nove testne postaje, na primer na področju zelenih veščin, umetne inteligence, podjetništva, poklicev v oskrbi, kreativnih industrij, obrti in tehničnih poklicev. Izkušnjo bi bilo mogoče obogatiti tudi z digitalnimi orodji za nadaljnje spremljanje, delavnicami, mentorstvom, obiski v podjetjih ali kratkimi praktičnimi izzivi, kjer bi udeleženci po začetnem testiranju lahko nadaljevali z raziskovanjem svojih interesov.

Druga pomembna smer je sodelovanje. Mobita lahko še bolj poveže šole, karierne svetovalce, podjetja, zbornice, lokalne skupnosti in čezmejne partnerje. Takšno sodelovanje lahko mladim pomaga bolje razumeti, kako različni poklici izgledajo v praksi in katere veščine bodo potrebne v prihodnosti. Prav tako lahko podpira učitelje in svetovalce z dodatnimi informacijami in orodji za bolj individualizirano usmerjanje učencev. Poudariti moramo tudi Mobita SI-AT kot čezmejno pobudo, ki podpira karierno orientacijo na podlagi talentov med Slovenijo in Avstrijo.

Mobita mora ostati odprta za prihodnji razvoj. Svet dela se hitro spreminja in karierna orientacija se mora spreminjati z njim. Prednost Mobite je v tem, da je prilagodljiva, praktična in blizu mladim. Ustvarja prostor, kjer lahko z več samozavesti preizkušajo, poskušajo, odkrivajo in si predstavljajo svojo prihodnost. Z nadaljnjimi nadgradnjami, novimi postajami, novimi ciljnimi skupinami in močnimi partnerstvi se lahko Mobita še naprej razvija kot sodoben model karierne orientacije, ki posameznikom pomaga prepoznati svoj potencial in narediti prve korake k smiselnim kariernim odločitvam.

BFI Burgenland

Obrtno-podjetniška
zbornica Slovenije

Fundacija
PRIZMA

WKO Steiermark

